2024/2674

14.10.2024.

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2024/2674

(2024. gada 26. jūlijs)

par valsts atbalstu SA.39235 (2015/C) – Ungārija – Reklāmas apgrozījuma aplikšana ar nodokli

(izziņots ar dokumenta numuru C(2024)5283)

(Autentisks ir tikai teksts ungāru valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

tā kā:

1. Procedūra

(1) Komisija 2014. gada jūlijā uzzināja, ka Ungārija ir pieņēmusi 2014. gada Likumu XXII par reklāmas nodokli ([1]) (turpmāk – "Likums par reklāmas nodokli"), pamatojoties uz kuru reklāmas pasākumos gūtais apgrozījums tika aplikts ar nodokli (turpmāk – "reklāmas nodoklis"). Komisija 2014. gada 13. augustā un 1. decembrī nosūtīja Ungārijas iestādēm vēstules ar informācijas pieprasījumu, uz ko tās atbildēja 2014. gada 2. oktobra un 16. decembra vēstulēs.

(2) Ar 2015. gada 2. februāra vēstuli Komisija informēja Ungārijas iestādes par to, ka tā apsvērs rīkojuma izdošanu par atbalsta pārtraukšanu saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ([2]) 11. panta 1. punktu. Ungārijas iestādes 2015. gada 17. februāra vēstulē iesniedza savas piezīmes attiecībā uz minēto vēstuli.

(3) Ar 2015. gada 12. marta lēmumu Komisija uzsāka LESD 108. panta 2. punktā noteikto procedūru (turpmāk – "lēmums par procedūras sākšanu") un saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu izdeva pārtraukšanas rīkojumu attiecībā uz konkrēto pasākumu.

(4) Lēmums par procedūras sākšanu un pārtraukšanas rīkojums tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([3]). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par minēto pasākumu.

(5) Komisija saņēma piezīmes no trim ieinteresētajām personām un pārsūtīja tās Ungārijai, dodot tai iespēju atbildēt.

(6) Ungārijas iestādes 2015. gada 21. aprīlī nosūtīja Komisijai priekšlikuma projektu par grozījumu Likumā par reklāmas nodokli. Komisija 2015. gada 8. maijā pieprasīja Ungārijai informāciju par minēto plānoto grozījumu.

(7) Ungārija 2015. gada 4. jūnijā grozīja Likumu par reklāmas nodokli. Grozījums stājās spēkā 2015. gada 5. jūlijā.

(8) Ungārija 2015. gada 6. jūlija vēstulē sniedza apsvērumus saistībā ar lēmumu par procedūras sākšanu un ieinteresēto personu piezīmēm, kā arī skaidrojumus par grozījumu Likumā par reklāmas nodokli.

([1]) Ungārijas parlaments 2014. gada 11. jūnijā pieņēma 2014. gada Likumu XXII, kas stājās spēkā 2014. gada 18. jūlijā.

([2]) Padomes Regula (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus līguma par Eiropas savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1999/659/oj), kuru atcēla un aizstāja ar Padomes Regulu (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj).

([3]) OV C 136, 24.4.2015., 7. lpp.

(9) Komisija 2016. gada 4. novembrī ar lēmumu par Ungārijas īstenoto pasākumu reklāmas apgrozījuma aplikšanai ar nodokli ([4]) (turpmāk – "galīgais lēmums") izbeidza formālo izmeklēšanas procedūru, secinot, ka pasākums ir nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts, un uzdeva atgūt atbalstu.

(10) Ungārijas iestādes 2016. gada 16. decembrī informēja Komisijas dienestus, ka saskaņā ar galīgā lēmuma 96. apsvērumu tās plāno pieņemt likumu, ar kuru atcels reklāmas nodokli, un nākotnē reklāmas nodokli aizstāt ar jaunu nodokli.

(11) Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegts 2017. gada 16. janvārī, Ungārija cēla prasību atcelt galīgo lēmumu (lieta T-20/17).

(12) Komisijas dienesti un Ungārija 2016. gada 16. decembrī, 2017. gada 26. janvārī un 17. februārī apmainījās ar vēstulēm, kā rezultātā 2017. gada 27. februārī notika konferences zvans ar mērķi apspriest reklāmas nodokļa atcelšanu.

(13) Ungārija 2017. gada 15. maijā ar atpakaļejošu spēku atcēla reklāmas nodokli laikposmam līdz 2017. gada 30. jūnijam un aizstāja to ar jaunu reklāmas nodokli (sk. 23. apsvērumu). Minētais grozījums Likumā par reklāmas nodokli stājās spēkā 2017. gada 1. jūlijā ([5]).

(14) Ar 2019. gada 27. jūnija spriedumu lietā T-20/17 Ungārija/Komisija ([6]) Vispārējā tiesa atcēla galīgo lēmumu, secinot, ka Komisijai nav izdevies pierādīt valsts atbalsta esību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

(15) Ungārija 2019. gada 23. jūlijā grozīja Likumu par reklāmas nodokli, apturot nodokļa piemērošanu līdz 2022. gada decembrim ([7]).

(16) Komisija 2019. gada 6. augustā iesniedza apelācijas sūdzību par Vispārējās tiesas spriedumu. Ar 2021. gada 16. marta spriedumu lietā C-596/19 P ([8]) Tiesa noraidīja Komisijas apelācijas sūdzību un atstāja spēkā Vispārējās tiesas spriedumu.

(17) Pēc tam, kad Vispārējā tiesa atcēla galīgo lēmumu un to apstiprināja Tiesa, oficiālā izmeklēšanas procedūra joprojām notiek un tā ir jāizbeidz ar lēmumu.

2. **Priekšvēsture un pasākuma apraksts**

(18) Lēmumā par procedūras sākšanu novērtētais pasākums ir reklāmas nodoklis, kas Ungārijā ieviests ar Likumu par reklāmas nodokli, kurš stājās spēkā 2014. gada 18. jūlijā, ar turpmākiem grozījumiem 2014. gada 4. jūlijā un 18. novembrī (turpmāk – "likums").

(19) Nodoklim bija raksturīga strauja progresīva struktūra, proti, ar likmi no 0 % uzņēmumiem ar zemu reklāmas apgrozījumu līdz 50 % uzņēmumiem ar lielu reklāmas apgrozījumu (turpmāk – "2014. gada redakcija"):

— apgrozījumam, kas mazāks par 0,5 miljardiem HUF: 0 %,

— apgrozījumam no 0,5 līdz 5 miljardiem HUF: 1 %,

— apgrozījumam no 5 līdz 10 miljardiem HUF: 10 %,

— apgrozījumam no 10 līdz 15 miljardiem HUF: 20 %,

— apgrozījumam no 15 līdz 20 miljardiem HUF: 30 %,

— apgrozījumam, kas lielāks par 20 miljardiem HUF: 50 % ([9]).

([4]) Komisijas Lēmums (ES) 2017/329 (2016. gada 4. novembris) par pasākumu SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN), ko Ungārija īstenojusi attiecībā uz reklāmas apgrozījuma aplikšanu ar nodokli (OV L 49, 25.2.2017., 36. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/329/oj).

([5]) Grozošais likums ir 2017. gada Likums XLVII (pieņemts 2017. gada 15. maijā un spēkā no 2017. gada 1. jūlija).

([6]) Vispārējās tiesas 2019. gada 27. jūnija spriedums lietā T-20/17, Ungārija/Komisija, ECLI:EU:T:2019:448.

([7]) 2019. gada 23. jūlija 2019. gada Likums LXXIII.

([8]) Tiesas 2021. gada 16. marta spriedums lietā C-596/19 P, Komisija/Ungārija, ECLI:EU:C:2021:202.

([9]) No 2015. gada 1. janvāra ar 2014. gada Likumu LXXIV augstākā kategorija tika palielināta no 40 % līdz 50 %.

(20) Pēc lēmuma par procedūras sākšanu pieņemšanas Ungārija grozīja Likumu par reklāmas nodokli ar 2015. gada 4. jūnija 2015. gada Likumu LXII, aizstājot sešu nodokļa likmju progresīvo skalu ar šādu divu likmju sistēmu (turpmāk – "2015. gada redakcija"):

— apgrozījumam, kas mazāks par 100 miljoniem HUF: 0 %,

— apgrozījumam, kas lielāks par 100 miljoniem HUF: 5,3 % ([10]).

(21) Komisija 2016. gada novembrī pabeidza formālo izmeklēšanas procedūru, pieņemot apstrīdēto lēmumu.

(22) Galīgajā lēmumā tika novērtētas gan reklāmas nodokļa 2014. gada, gan 2015. gada redakcijas. Komisija uzskatīja, ka 2015. gada redakcija bija balstīta uz to pašu progresivitātes principu un radīja tādas pašas priekšrocības mazākiem uzņēmumiem pretstatā lielajiem uzņēmumiem kā 2014. gada redakcija.

(23) Pēc galīgā lēmuma pieņemšanas Ungārija 2017. gadā grozīja reklāmas nodokli, izdarot vēl vienu grozījumu Likumā par reklāmas nodokli ([11]). Grozošais likums

— reklāmas nodokli, kas ar galīgo lēmumu atzīts par nesaderīgu (t. i., nodokli tā 2014. un 2015. gada redakcijā), aizstāja ar jaunu reklāmas nodokli ([12]);

— noteica, ka nodoklis, kas deklarēts un samaksāts laikposmā no 2014. gada 18. jūlija līdz 2017. gada 30. jūnijam atbilstoši atceltajam reklāmas nodokļa regulējumam, ir uzskatāms par pārmaksātu nodokli saskaņā ar Ungārijas Nodokļu kodeksu un tam piemērojami Nodokļu kodeksa noteikumi par nodokļa atmaksu ([13]).

3. **Pasākuma atcelšana**

(24) Attiecībā uz nodokli, kas ir spēkā un jau samaksāts kopš Likuma par reklāmas nodokli stāšanās spēkā, 2017. gada Likumā XLVII bija paredzēts, ka par taksācijas gadiem līdz 2017. gada 30. jūnijam:

— *"deklarētais un samaksātais nodoklis [..] ir uzskatāms par pārmaksu Nodokļu kodeksa izpratnē, un tā atmaksāšanai ir piemērojami Nodokļu kodeksa noteikumi par nodokļa atmaksu. Valsts nodokļu iestāde informē 3. panta 1. punktā minētos nodokļa maksātājus, kuriem ir tiesības uz nodokļa atmaksu saskaņā ar šo iedaļu, par reklāmas nodokļa atmaksāšanas iespēju un nosacījumiem";*

— *"nodokļi, kas deklarēti, bet nav samaksāti par taksācijas gadiem, kuri beigušies līdz 2017. gada 30. jūnijam, nav jāmaksā".*

(25) Ungārijas Nodokļu kodeksa noteikumos, kas bija spēkā brīdī, kad stājās spēkā 2017. gada Likums XLVII ([14]), "pārmaksa" ir definēta kā situācija, kad nodokļu maksātājam "viņa nodokļu kontā ir tāda summa, kas pārsniedz nodokļu saistības, kas viņam jāmaksā".

(26) Tāpēc brīdī, kad nodokļu maksātājs bija samaksājis reklāmas nodokli, 24. un 25. apsvērumā minēto noteikumu sekas bija tādas, ka nodokļu maksātāja kontā izveidojās nodokļu kredīts.

(27) Nodokļu kodeksā ir paredzētas dažādas iespējas nodokļu maksātājiem izmantot nodokļu kredītu, kas radies no pārmaksas.

([10]) Ar grozījumu tika ieviesta sistēma piemērošanai ar atpakaļejošu spēku izvēles kārtā: nodokļu maksātāji attiecībā uz iepriekšējiem gadiem varēja izvēlēties vai nu piemērot 2015. gada divu likmju sistēmu, vai arī palikt pie 2014. gada progresīvās struktūras ar sešām nodokļu likmēm.

([11]) Grozošais likums ir 2017. gada Likums XLVII (pieņemts 2017. gada 15. maijā un spēkā no 2017. gada 1. jūlija).

([12]) 2017. gada Likuma XLVII 1. pants.

([13]) 2017. gada Likuma XLVII 2. pants.

([14]) 2003. gada Likums XCII par nodokļu sistēmu, kas pieņemts 2003. gada 10. novembrī (43. pants). Komisija norāda, ka Nodokļu kodekss vēlāk tika grozīts, tomēr netika mainīta attiecīgo noteikumu būtība (2017. gada Likums CL par nodokļu sistēmu, kas pieņemts 2017. gada 14. novembrī un ir spēkā no 2018. gada 1. janvāra (74. pants)).

(28) Pirmkārt, nodokļu maksātājs var pieprasīt, lai pārmaksa tiktu izmantota nodokļu saistību citā nodokļu kategorijā segšanai ([15]). Otrkārt, nodokļu maksātājs var pieprasīt pārmaksātās summas atmaksu – ar nosacījumu, ka viņam nav nodokļu parāda un viņš ir izpildījis savas nodokļu deklarācijas saistības ([16]). Treškārt, pārmaksa var palikt nodokļu iestāžu pārziņā, lai nākotnē segtu [nodokļu maksātāja] nodokļu saistības tajā pašā nodokļu kategorijā ([17]).

(29) Tādējādi ar 2017. gada Likuma XLVII pieņemšanu nodrošināja, ka tiek dzēsts viss reklāmas nodokļa parāds, kas bija jāmaksā par laikposmu no 2014. gada līdz 2017. gada 30. jūnijam, un ka šajā laikposmā samaksātais reklāmas nodoklis tika atmaksāts nodokļu maksātājiem vai izmantots, lai segtu citas minēto nodokļu maksātāju nodokļu saistības.

(30) Visbeidzot, Komisija norāda, ka spriedumā lietā C-596/19 P Tiesa atzina ([18]), ka 2017. gada Likums XLVII ar atpakaļejošu spēku atcēla konkrēto nodokļu pasākumu ([19]).

(31) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka sakarā ar to, ka Ungārija ar atpakaļejošu spēku atcēlusi reklāmas nodokli, uz kuru attiecās oficiālā izmeklēšanas procedūra, un attiecīgi atcēlusi saistīto nodokļu parādu un atmaksājusi samaksāto nodokli, oficiālā izmeklēšanas procedūra ir zaudējusi pamatu.

4. **Secinājums**

Tā kā Ungārija ar atpakaļejošu spēku ir atcēlusi pasākumu, LESD 108. panta 2. punktā noteiktā procedūra ir zaudējusi pamatu un tāpēc būtu jāizbeidz.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Procedūra, kas 2015. gada 12. martā saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu uzsākta lietā SA.39235, ir zaudējusi pamatu un ar šo tiek izbeigta.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Ungārijai.

Briselē, 2024. gada 26. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājas izpildvietniece
Margrethe VESTAGER

([15]) 2003. gada Likums XCII par nodokļu sistēmu, kas pieņemts 2003. gada 10. novembrī [43. panta 5. punkts]: Nodokļu iestāde pēc pieprasījuma ieskaita pārmaksāto summu nodokļu maksātāja norādītajā nodokļu kontā."

([16]) 2003. gada Likums XCII par nodokļu sistēmu, kas pieņemts 2003. gada 10. novembrī [43. panta 6. punkts]: "Ja nodokļu maksātājam nav nodokļu parāda un viņš ir izpildījis savas nodokļu deklarācijas saistības, tas var izmantot iespēju, ka atlikusī summa tiek atmaksāta."

([17]) 2003. gada Likums XCII par nodokļu sistēmu, kas pieņemts 2003. gada 10. novembrī [43. panta 6. punkts]: "Ja nav nekādu noteikumu, nodokļu iestāde izmanto pārmaksāto summu kā ieskaitu par turpmāk maksājamo nodokli. Nodokļu iestāde var atmaksāt atlikušo summu tikai tad, ja [nodokļu] maksātājam nav publisko tiesību parādsaistību, ko viņš ir reģistrējis un kas ir jāatgūst kā nodokļi."

([18]) Sk. Tiesas sprieduma 22. punktu.

([19]) Tajā pašā nozīmē skatīt arī 31. punktu iepriekš minētajā Vispārējās tiesas spriedumā lietā T-20/17.